

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Vaikka koronavirus selätettiin pääosin vuoden 2023 aikana, oli sairauspoissaolojen määrä vuonna 2023 edelleen varsin korkea.

Koronan vaikutukset opetukseen ja oppilaiden henkiseen hyvinvointiin ovat olleet merkittäviä. Oppilaiden ja opiskelijoiden käynnit oppilashuollossa lisääntyivät merkittävästi korona-aikana, mutta ovat sen jälkeen vähitellen tasaantuneet. Koronavaikutusten tasaamiseksi Haapaveden kaupunki on saanut vuosille 2022-24 valtion erityisavustusta, jonka turvin on palkattu koulunkäynninohjaajia, ryhmäavustaja varhaiskasvatukseen ja lisätty opinto-ohjauksen sekä tukiopetuksen tunteja.

Uusi yläkoulu ja lukio otettiin käyttöön tammikuussa 2022. Vuosi 2023 oli toiminnan vakiinnuttamisen aikaa molemmissa kouluissa. Uuden koulun kengättömyys, ulkoviikotuntien määrän väheneminen ja digitaalisten oppimisvälineiden lisääntyminen ovat vaikuttaneet koko koulun toimintakulttuuriin merkittävästi. Samoin parantuneet liikuntamahdollisuudet ovat selvästi lisänneet oppilaiden liikkumista koulupäivän aikana.

Perusopetuksen oppilasmäärä on ollut tasaisesti lievässä laskusuunnassa. Oppilasmäärä oli syksyllä 2023 860 oppilasta, kun se vuonna 2015 oli 955. Syntyvyys on lähtenyt voimakkaaseen laskuun vuonna 2018 ja syntyvyyden matala taso on jatkunut myös seuraavina vuosina. Haapavedellä on syntynyt viime vuosina lapsia seuraavasti: vuonna 2021 53 lasta, vuonna 2022 62 lasta ja vuonna 2023 50 lasta. Vielä vuosina 2014-2017 syntyneitä oli keskimäärin 90. Tämä vaikuttaa jo tällä hetkellä varhaiskasvatuksen järjestämiseen ja voimakkaasti vuodesta 2026 lähtien myös perusopetukseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on tarkentanut vuoden 2023 aikana koulukuljetusohjeistuksia. Kehitysvammaisten aamu- ja iltapäivätoiminta siirtyi sosiaali- ja terveystoimelta pääosin perusopetuslain mukaan hoidettavaksi kaupungin toiminnaksi. Opetussuunnitelmamuutoksia tehtiin koskien mm. opiskeluhuoltoa ja poissaolojen tarkempaa seurantaa.

Varhaiskasvatus

Outi Pudas, varhaiskasvatuspäällikkö

Kunnallista varhaiskasvatusta järjestettiin vuonna 2023 Haapavedellä Ahjolan ja Onnimannin päiväkodeissa, Minttulan ryhmäperhepäiväkodissa sekä perhepäivähoidossa. Määräaikaisina ryhminä toimi koko vuoden Vienolan päiväkotikielisekko sekä Pikku-Marttan päiväkotikielisekko 2.6.2023 asti. Lisäksi helmikuussa 2022 jouduttiin suuren tarpeen vuoksi ottamaan käyttöön uusi yksikkö Teknologia kylästä eli Laitakallion päiväkotikielisekko. Laitakallion päiväkotikielisekko lopetti toimintansa 22.12.2023.

Varhaiskasvatuspalveluiden kysyntä vaihteli myös vuoden 2023 aikana. Vanhempien työllistyminen sekä opiskelu ovat lisänneet varhaiskasvatuksen tarvetta. Vuorohoidon määrän ja erityisesti yöhoidon lisääntyminen on luonut haasteita varhaiskasvatukselle. 1.8.2020 voimaan tullut varhaiskasvatuslain muutos subjektiivisen oikeuden

laajentamisesta sekä päiväkotien ryhmäkokojen pienentäminen lisäsivät varhaiskasvatuksen kysyntää. Varhaiskasvatuksen kysyntään on osaltaan vaikuttanut myös 1.8.2021 alkanut kaksivuotinen esiopetuksen kokeilu, johon Haapaveden kaupunki

valittiin. Yleisesti lasten hoitoajat ovat pidentyneet sekä hoitopäivien lukumäärä on kasvanut ja tämä vaikutti varhaiskasvatuksen kysyntään. Syksyllä 2023 varhaiskasvatuslasten määrässä tapahtui kuitenkin pienoinen lasku, johtuen osaltaan paikkakunnalta muuton vuoksi. Varhaiskasvatukseen osallistui vuoden 2023 aikana 320 lasta (PILKE mukaan lukien 372 lasta).

Toimintaa kehitettiin uusien valtakunnallisten varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatussuunnitelman sekä Haapaveden varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Yhteistyötä perheiden, esi- ja perusopetuksen, lapsiperhepalveluiden sekä eri asiantuntijoiden kanssa on jatkettu ja tehostettu mm. säännöllisillä yhteistyöpalavereilla. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen Pohteen aloitettua toimintansa vuode 2023 alussa, yhteistyökuviot ovat olleet tauolla, mutta toivottavasti se saadaan käynnistettyä uudestaan mahdollisimman pian.

Varhaiskasvatus sai vuonna 2022 rahoituspäätöksen kahteen isoon hankkeeseen: Lasten digitaalisten taitojen kehittämiseen 87 900 euroa sekä hankkeeseen kolmitasoisien tuen kehittämiseen 159 640 euroa. Molemmat hankkeet päättyivät 31.12.2023. Vuosille 2023-24 on saatu OKM:n tasa-arvorahoitusta 32 000. Rahoituksella on palkattu lisää henkilökuntaa ryhmiin.

Vuonna 2022 käynnistettiin myös yhteistyö Jokilaaksojen musiikkiopiston kanssa musiikkileikkikoulun käynnistämisessä. Muskaritoimintaa järjestetään yli seitsemässä päivähoitoryhmässä viikoittain.

Perhepäivähoitajien määrä ei ole kasvanut huolimatta kasvatus- ja koulutuslautakunnan päättämästä perhepäivähoitajien palkkauskokeilusta. Perhepäivähoitajia oli vuoden lopulla neljä.

Päiväkodeissa järjestettiin esiopetusta lapsille, jotka tarvitsivat varhaiskasvatusta esiopetuksen lisäksi. Esikoululaisia oli keväällä 17 ja syksyllä 19. Kaksivuotiseen esiopetuskokeiluun osallistui lisäksi keväällä 68 ja syksyllä 34 lasta.

Yksityinen päiväkotipiilke Taikapuisto tarjosi varhaiskasvatuspalveluja palvelusetelin myötä noin 55 lapselle. Lisäksi Haapaveden kaupunki tuki lapsiperheitä yksityisen hoidon tuella sekä yksityisen hoidon tuen kuntalisällä. Perheet palkkasivatkin muutamia hoitajia omaan kotiinsa yksityiseksi perhepäivähoitajaksi.

Varhaiskasvatus	TP2021	TP2022	TP2023
hoitopäiviä	35 000	34 280	36 977
alle kouluikäisiä lapsia	536		
lapsia varhaiskasvatuksessa 31.12	260	247	209
hoitolapsia ajalla 1.1.-31.12.	393	331(403 sis.Pilke)	320 (372 sis.Pilke)

Peruskoulutus

Erkki Seitajärvi, sivistysjohtaja

Haapaveden kaupunki on saanut syksyllä 2022 opetus- ja kulttuuriministeriöltä ns. korona-avustusta eli valtionavustusta 112 000 euroa koronasta aiheutuvien ongelmien lieventämiseksi varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Valtionavustusta on saatu myös vieraskielisten oppilaiden perusopetuksen järjestämiseen. Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ei saatu rahoitusta. Avustuksilla on palkattu koulunkäynnin ohjaajia ja lisätty tukiopetusta.

Perusopetuksen valmistavan opetuksen ryhmä (ukrainalaiset oppilaat) lopetti toimintansa ja ryhmän oppilaat siirtyivät yleisopetuksen ryhmiin syksyllä 2023.

Erityisopetuksen järjestämisestä tehtiin selvitys ja perustettiin erityisopetuksen koordinaattorin tehtävä. Erityisopetuksen käytänteitä muutettiin alakouluilla enemmän pienryhmäpainotteiseen suuntaan. Ensimmäistä kertaa syksyllä 2023 käytössä ollut rekrytointilisä auttoi pätevien erityisopettajien rekrytoinnissa. Perusopetuksen uudet arviointikriteerit 6-luokkalaisia varten otettiin käyttöön 1.8.2023.

Kaupunki on ollut jo pilottivaiheesta lähtien mukana myös Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminnassa. Keväällä 2023 toteutetussa avustushaussa kaupunki sai avustusta 28 500 euroa. Kerhoja on järjestetty 4H:n koordinoimana kaikilla kouluilla kaikkiaan yli 20 erilaista kerhoa. Toiminnalle haetaan jatkoa kevään 2024 hakukierroksella.

Avustuksilla on pystytty rahoittamaan sellaista kehittämistoimintaa, jota ilman valtion lisärahoitusta olisi ollut vaikea toteuttaa.

Oppilaat	TP2021	TP2022	TP2023
Alakoulut	624	588	574
Yläkoulu	301	288	286

Lukio

Erkki Seitajärvi, rehtori

Lukiossa on lukuvuonna 2023-24 kaikilla opiskelijoilla käytössä vaiheittain syksystä 2021 alkaen käyttöön otettu uusi opetussuunnitelma. Opetussuunnitelma sisältää varsin suuria muutoksia. Opinto-ohjauksen merkitys on korostunut ja mm. opiskelijan oikeus henkilökohtaiseen ohjaukseen on vahvistunut. Opetussuunnitelma on lisännyt myös lukioiden korkeakoulu- ja yritys-elämäyhteistyötä. Haapaveden lukio onkin ollut mukana tätä toimintaa tukevassa ESR-hankkeessa nimeltään Uuden osaamisen lukio. Hankkeessa lukio on tehnyt yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa.

Lukion markkinointia on tehostettu voimakkaasti. Lukion opiskelijamäärä on kasvanut markkinoinnin, maksuttoman ajokortin ja uuden koulurakennuksen myötä voimakkaasti. Opiskelijamäärä on 130 eli lähes 30% suurempi kuin muutama vuosi sitten.

Siirtyminen uuteen koulurakennukseen tammikuussa 2022 on mahdollistanut toimintatapojen muuttamisen uusien kalusteiden ja digitaalisten välineiden kautta. Painopistealueina lukiossa ovat olleet opiskelijoiden osallistaminen ja toimintakulttuurin kehittäminen, kansainvälisyys sekä yhteistyö muiden oppilaitosten ja yrityselämän kanssa.

Oppivelvollisuuden laajentuminen lukioikäisiin vuonna 2021 on lisännyt kustannuksia, koska kaikille opiskelijoille on hankittava oppimateriaalit ja tietokoneet.

Lukioon hakeutumiseen ei edelleenkään vaadita tietyn keskiarvorajan saavuttamista, vaan kaikilla on mahdollisuus hakeutua lukiokoulutukseen.

Opiskelijat	TP2021	TP2022	TP2023
	115	120	130